proletaarnar, negedegtii.

Buriaad-Mongol YNEN

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

№ 100 (2740)
1939 onoi
Mai
4
SREDAA
16-daxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

Soveed Sojuuzai geroi V. K. Kokki naakiiin buungyi niidelge

1939 onoi apreeliiin 28-da, moskoovsko sagaar, ygleenei 4 çaas 19 minuutada, Soveed Sojuuzai Geroi V.K. Kokkinaaki bolbol ştyrmaan M.X. Gordiijeenketei xamta, Moskvaahaa—Ameerikiin Xolbooto Ştaaduud xyrter marşaruudaar buungyigeer niidebe. Tus niidelge xadaa oorden-to-inzeneer S. V. Ilьjyyşinei konstruukciin „Moskvaa" geze, xojormotoorno samoliood deere xegdee. Samoliood xadaa Moskvaa şadarai Şçoolkovska aerodroom deerehee startovaalhan baina.

BMASSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIIDIYMEI

YKAAZ

Buriaad-Mongol bişegiiji orod alfaavid deere oruulxa tuxai

1. Buriaad-Mongol bişegiiji orod alfaavid deere oruulxa tuxai, respyyblikiin kolxoozn guudai, xydelmerişedei ba inteliigeenciin gulltiiji xangaxa.

2. 1939 onoi main negenhee şine alfaavidiiji jabuulxa, 1940 onoi janvaariiin negenhee xereg xytelberiiiji şine alfaavid deere bejelyylxe.

3. 1939—40 huralsalai zilhee, BУZ-yyd ba hurguulinuudta Buriaad-Mongol bişegiiji şine alfaavid deere yzelgiiji exilxe.

4. Alfaavidai esesei projeektiiji ba pravopisaaniiin yndehe huuriiiji batalxa.

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe BELЬGAAJEV.
BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sekretaarь INKEEJEVA.

BMASSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIIDIYMEI

YKAAZ

Ulaan-Ydiin parovoozo-vagoonno zavoodoi xydelmerilegşediiji xyndiin graamotaar şagnaxa tuxai

Yiledberiiin daabarinuudiiji ylyylen dyyrgeheneinь tyløø ba staxaanovska xydelmeriiin ovrazeecyydiiji xaruulhanainь tyløø, Ulaan-Ydiin parovoozo-vagoonno zavoodoi dorodursagdagşa xydelmerilegşediiji BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei xyndiin graamotaar şagnaxa:

Alfeerov Andrei Mixailoviçiiji— vagoonno-sboorno ceexiin 1-dexi koompleksno brigaadiin stoliaar.

Gorbeec Stepaan Paavloviçiiji—koteelьne ceexiin koompleksno brigaadiin naçaalьnig.

Koziirь Feoodr Feoodroviçiiji—instrymentaalьna ceexiin sleesarь.

Kitaicev Ivaan Daviidoviçiiji— parovoozo-mexaniiçeska ceexiin tookarь.

Karacyyp Dmiitri Jevstiigneejeviçiiji—vagoono-sboorno ceexiin №1 koompleksno brigaadiin naçaalьnig.

Liaşçeenko Pieetr Jevdokiimoviçiiji—armatyyrne proloodoi, parovoozo-sboorno ceexiin sleesarь-avtomaadçig.

Sorookin Ilьjaa Grigoorьjeviçiiji—texnoloogiiin biyroogoi inzeneer-xytelberilegşe.

Çetveriin Valentiin Vladiimiroviçiiji—modeelьne ceexiin sleesarь.

Antoonov Dmiitri Ivaanoviçiiji—parovoozo-svoorno ceexiin maasterь.

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe BELЬGAAJEV.
BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sekretaarь INKEEJEVA.

BMASSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIIDIYMEI

YKAAZ

Vostooçno-Sibiirske tymer zamai 4-dexi otdoleeniiin xydelmerilegşediiji xyndiin graamotaar şagnaxa tuxai

Yiledberiiin daabarinuudiiji ylyylen dyyrgeheneinь tyløø staxaanovska xydelmeriiin obrazeecyydiiji xaruulhanainь tyløø, Vostooçno—Sibiirske tymer zamai 4-dexi otdeleeniiin prodursagdagşa xydelmerilegşediiji BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei xyndiin graamotaar şagnaxa:

Bryseenko Vasiili Siidoroviçiiji—staarşa streloocnig.

Baidaajev Żamnin Batiijeviçiiji—Ulaan-Уde staanciin depoogoi sleesarь.

Gyybkin Mifoodi Ilьiiçiiji—maşaniist.

Kozeevnikov Mixaiil Petrooviçiiji—Gorxon staanciin maşiniist.

Kyzmiçoov Vladiimir Ivaanoviçiiji—Ulaan-Уde depoogoi maşiniist.

Kraavçenko Filiipp Matveejeviçiiji—teplovoi promiivkiin maaster.

Sosedeenko Nikolai Prokoopьjeviçiiji—Mesovoi staanciin depoogoi staarşa maşiniist.

Saifytdiinov Beliaam Saliaaxoviçiiji—Ulaan-Уdiin depoogoi promiivoçno ceexiin koompleksno brigaadiin brigadiir.

Tverdoxleebov Ivaan Gioorgijeviçiiji—Ulaan-Уde depoogoi maşiniist.

Timofeejev Afanaasi Leoontьjeviçiiji—Ulaan-Уde staanciin poojezdnuudiiji xabsaruulagşa.

Şelyyxin Geoorgi Ivaanoviçiiji—Ulaan-Уdiin depoogoi maşiniist.

Jaliişev Gavriil Vasiilьjeviçiiji—Ulaan-Ydiin depoogoi maşiniist.

Jakybeenko Nikolai Leoontьjeviçiiji—Ulaan Уdiin depoogoi maşiniistiin tuhalagşa.

Jakybeenko Aleksaandr Leoontьjeviçiiji — Ulaan-Ydiin depoogoi koçegaar.

Ivanoov Nikolai Ivaanoviçiiji—Ulaan-Уdiin depoogoi maşiniistiin tuhalagşa.

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe BELЬGAAJEV.
BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sekretaarь INKEEJEVA.

SSSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIIDIYMEI

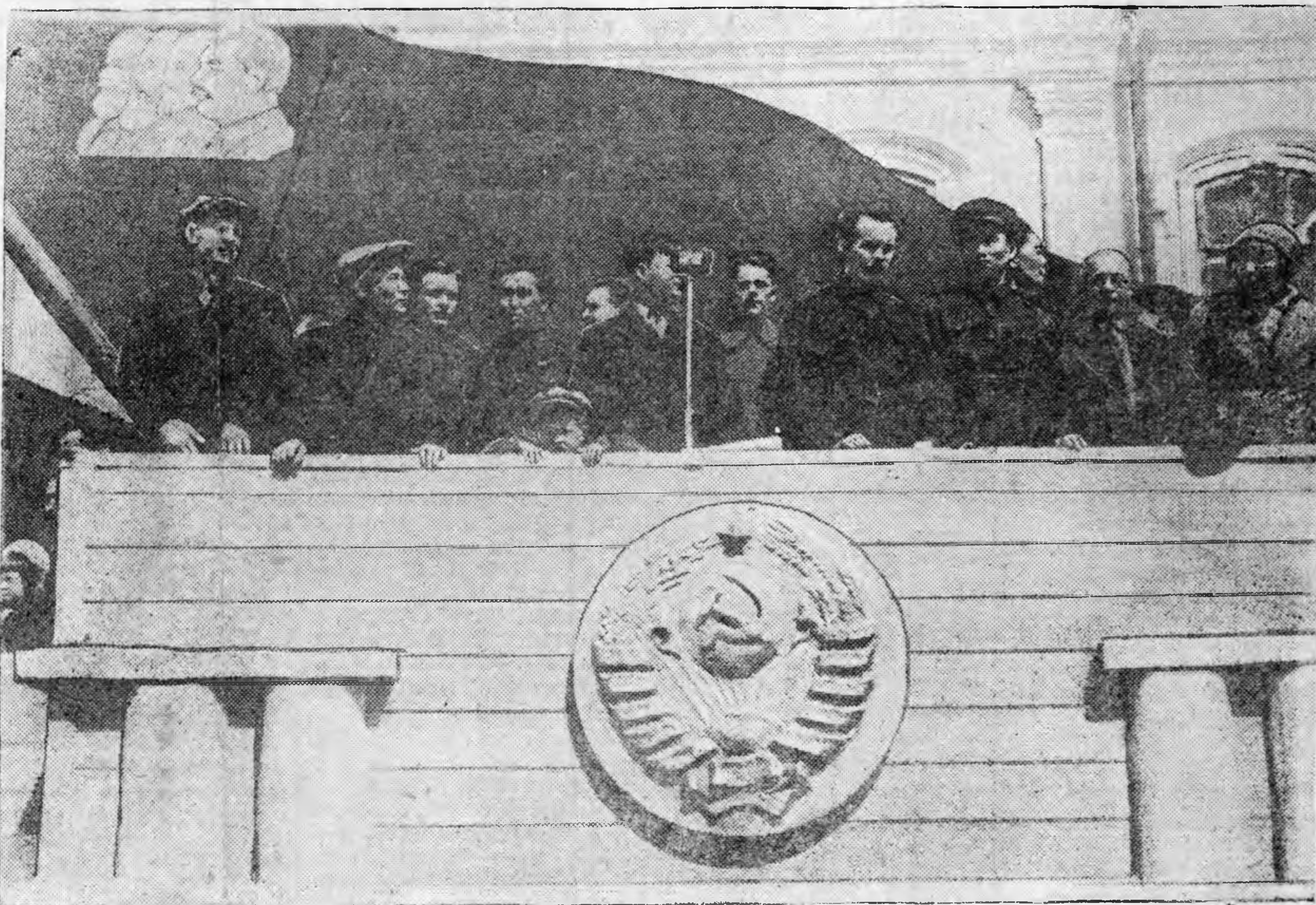
УKAAZ

SSSR-ei UHAN-SEREGEI FLOODOI NARKOOMDO NYXER KYZNECOOV N.G. GEGŞIIJI TOMILOXO TUXAI

SSSR-ei Uhan-Seregei floodoi Narkoomdo nyxer Kyznecoov Nikolai Geraasimoviçiiji tomiloxo.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe M. KALIININ.
SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sekretaarь A. GOORKIN.

Moskvaa, Kreemlь. 1939 onoi apreeliiin 28,

ZURAG DEERE: SSSR-ei, RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedyydei depytaaduud nyxed, S. D. Ignaatьjev, S.M. Ivanoov, D. Cerempiloon, G. Cedeenova, Biriykoov, Kreslaavski, BKP(b)-ein Ulaan-Ydiin gorkoomoi sekretaarь M. Cedeenov, Centraalьna raikoomoi sekretaarь I. Sedlix ba busad.

ULAAN-УDE GOORODOI AŻALŞADAI DEMONSTRAACA

Dulaaxan, naratai yder bolbo... Ygløønei 8 çaashaa exileed, Ulaan-Yde goorodoi azalşad bolbol ulasxoorondiin proletaarska solidaarnostiiin aguujixe praazdnig—main 1-de zoriuulagdahan demonstraacada garxiin tula pred prijaatinuud, yçrezdeeninyydtee suglarza exilbe. Ulaan tuguud, loozungnuud, voozdьnuudai portreedyyd, Staalinska tabanziinyydei aguujixe ilaltanuudiiji xaruulhan ponoraamanuud ba gadna, faşiis agreessornyydiiji şoolohon mergen karikatuuranuud bolbol gerei fasaaduud, yyliicenyydte ylgøøtei baina.

***

10 çaas 30 minuutada, Revoliyyciin plooşçadь deere goorodoi azalşadai koloononuud, fizkylьtyyrnigyyd suglarhan balgaa. Tribyynenyyd deere SSSR-ei, RSFSR-ei ba Buriaad-Mongol ASSR-ei Verxoovno Soveedyydei depytaaduud, stoliiciin predprijaatinuud ba kolxoozuudai erxim staxaanovcuud, iskyysstvo, nauuka ba teexnikiin xydelmerilegşedei tyløølegşed suglaranxai baina.

Demonstraaca exilze, RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidymei tyryylegşiin orologşo, BKP(b)-ein Buriaad-Mongol Obkoomoi sekretaarь nyxer D. Cerempiloon amarşalgiin yge xelebe. Nyxer Cerempiloonoi amarşalgiingaa ygiiji dyyrgexedenь, byxii plooşçadь deere xysete „uraa", proletaarska internacionaalai giimniin abiaan suuriaatan nerjene... Ulaan-Уdiin fizkylьtyyrnigyyd, velosipediistnuud bolbol tribyyniin xazuugaar, torzeestvenne alxamaar garba. „Uraa" xaşxaraldaan agaariiji dolgisuulna... Fizkylьtyyrnigyyd xadaa aguujixe Exe oronoigoo tyløø, Leenin—Staalinai paartiiin tyløø esestee xyrter preedanne baihanaa demonstraacalaa. Hyyleerenь, tedener bolbol plooşçadь deere zagsan, fizkylьtyyrne yprazneeninyydiiji xaruulba.

Stoliiciin 3 raioonuudai azalşadai koloononuud bolbol tribyyniin xazuugaar hubarildan garza exilbe. Tyryylen Železnodoroozno raioonoi azalşad bolbol ulaan tugnudiiji, loozungnuudiiji namilzuulan, voozdьnuudai portreedyyd, ponoraamanuud ba predprijaatinuudai yiledberiiin byteøsiiji xaruulhan diagraammanuudiiji bariaad, torzeestvenne maarşiin abiaan doro jabaza exilbe. „SSSR bolbol tymerzamai aguujixe derzaava myn" gehen ponoraama, xolohoo jalaran xaragdana. Organizoovannostь, paartida ba praviitelьstvodo preedannostь, patrotiizm, entyziaazm — ede byxii xadaa azalşadai erxim şanaranь myn. Huragşad, pioneernyyd bolbol xysete şangaar „uraa" xaşxaraldan, „Yrgen daa, minii exe oron" geze duu duulan garna. „Manai zoltoi zargaltai ba xyxiyyn azabaidalai tyløø nyxer Staalinda spasiibo" gehen loozung, pioneernyydei koloononuud deere namilzana...

Buriaadai gigaant — Ulaan-Ydiin PVZ-ein, Ulaan-Уdiin tymer zamai yyzelei, depoogoi, şilei zavoodoi xydelmerişedei koloononuud hubarildan garna.

Xeden arbaad tuguud namilzan xiidene... Centraalьna raioonoi azalşadai, huragşadai koloononuud tribyyniin xazuugaar garza exilbe. „Zol zargaltai soveed bagaşuud mandag" gehen loozungde, pioneernyyd xadaa xysete „uraagaar" xariuusana.

Priigorodno raioonoi predprijaatinuudai, kolxoozuudai erxim staxaanovcuud, udaarniguud bolbol øøhediingøø yiledberiiin pokazaatelьnuudiiji xaruulhan plakaaduud, diagraamanuudiiji deere yrgøød, myyzekiin abiaan doro jabana.

Demonstraaca xadaa 1 çaas boltor yrgelzelbe. Ulasxoorondiin proletariaadai revoliycioonno xysenyydiiji xaralgiin —main 1-ei demonstraaca bolbol Leenin—Staalinai aguujixe paarti, soveed praviitelьstvodo azalşadai xizaarlaşagyi preedanne baihanai, soveed aradai moraalьna ba politiiçeske jediinstviin, aguujixe entyziaazm ba patriotiizmiin demonstraaca boloo. Ulaan-Ydiin azalşad xadaa Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei tuilai jixenyyd zorilgonuudiiji bejelyylxiin tyløø xezee byxende belen baihanaa demonstraacalaa!

D. Cerempiloon

BKP(b)-ein Obkoomoi sekretaarь

IZDAATELЬSKA XEREGDEXI VREDIITELЬSTVIIN XOIŞOLONGUUDIIJI LIKVIDIIROVELXE

Manai paartiiin Centraalьna Komiteed ba nyxer Staalin bolbol xeblelei propagaandiiin asuudalda xododoo ugaa jixe anxaralaa tabidag baihan ba tabidag baina. Ene anxaralanь xadaa „BKP(b)-ein Istooriiin Xuriaangii Kyyrsiin" garalgatai daşaramduulan partiiina propagaandiiji emxidxen tabixa tuxai" BKP(b)-ein CK-ei togtool dotor, ilangajaa todoor xaruulagdahan baina. Ene togtool soo, „marksiizm-leniniizmiin propagaandada glaavna ba şiidxexii zebsegenь xeblel myn bolno" geze, bişegdehen baina.

BKP(b)-ein XVIII sjeezd deere nyxer Staalin, øøriingøø otçootno doklaad soo, BKP(b)-ji saaşadanь byxezyylxe asuudal tuşaa xelexedee: „ton şuxala ba ton xariuusalgatai yşøø negen halbari xydelmeri bii, tereenei liinieer otçootno yje soo, paartiiji ba tereenei xytelberilxii oorganuudiiji byxezyylge bejelyylegdehen baina gebel—ene xadaa partiiina yystne ba xeblelei propagaanda ba agitaaca, paartiiin çleengyydiiji ba paartiiin kaadrnuudiiji marksiizm-leniniizmiin dyyxede xymyyzyylxe xydelmeri, paartiiin ba tereenei xydelmerilegşedei politiiçeske ba teoretiiçeske xemzeejinь deeşelyylgiin xydelmeri bolno" gehen baina.

Nacionaalьna respyyblike bolxo, manai Buriaad-Mongol respyyblikede politiiçeske, xydoozestvenno ba huralsal-hurguuliiin literatuuriiji buriaad-mongol xelen deere xeblen gargaxa asuudal xadaa tusagaar huuri ezelne. Iime literatuuriiji xeblen gargalga xadaa buriaad-mongoloi kommuniistnuud, komsomoolьcuud ba intelligeenciin idelne-politiiçeske zebseglelgede, tedeenei kylьtyyrne xemzeeji deeşelyylgede ba udxaaraa sociaiis, foormooroo nacionaalьna kylьtyyriin urgaltada ugaa jixe udxaşanartai baina.

Byrzyaazna nacionaliistnuud, —soveed aradai ede ton xoroto daisad bolbol respyblikaanska soveed ba partiiina organizaacanuudai xytelberide şurgaza yni udaan baixa soogoo, partiiina ba soveed kaadrnuudai marksiisleeninske xymyyzelgiin xeregiiji tahalduulxa geze, buriaad-mongol aradai kylьtyyrne xygzeltiijinь haatuulxa geze ali byxii jyyme xehen baigaa.

Vrediitelьstvede ylemze jixeer dairagdahan uçaastoguudai negenь—ideologiiçeska uçaastog baihan jym, tiimehee, daisad xadaa ende xaanaxihaaş jixeer xoro xyrgexe geze oroldohon baina.

Politiiçeske ba busad literatuuriin orşuulgiin, redaktiirovaniiin ba xeblen gargalgiin xydelmeride, daisad bolbol øøhediingøø „kaadrnuudiiji" tabidag baigaa. Tedenь, tus xeregiiji gartaa abza, zutar muuxai jabuulga xeze baigaa. Aradai daisadai ene vrediitelьske jabuulganь xojor gol liinieer şiglyylegdehen baigaa: negedexieer, politiiçeske literatuura ba yçeebnigyydiiji buriaad xelen deere xeblen gargalgiiji haatuuldag, tahalduuldag. Xojordoxioor, orşuulxadaa ba redaktiirovalxadaa vrediitelьstvo xedeg.

Literatuuriiji xeblen gargalgiiji „planiirovalhan" xebertei bolood, zoriuuta udaaruuldag baigaa. Daisan xytelberinь izdaatelьska plaaniiji xeden daxin „xaraza yzedeg" baigaa. Hyyleerenь, ede plaanuudanь „Burgosizdaadta" ygteze, endee edenь xeden hara ba zileer gargagdangyi xebtedeg baigaa. Daisad bolbol marksiizm-leniniizmiin klaassiguudai tryydyydiiji orşuulga ba xeblen gargalgiiji toormozloxotojoo xamta, øøhediingøø „tryydyydiiji" papuliziiravalxiin tula xebleliiji yrgenøør xereglexe baihan baina. Nyxer Staalinai „Leniniizmiin asuudalnuud" geze gansal ene kniigiiji tedener „orşuulhan" bolboş, jixe xazagairuulza orşuulhan ba xeblen gargahan baina. Tiixe zuura, xarin aradai daisan Jerbaanovai ba busadai „doklaad"

(Уrgelzelelenь 2-doxi niuurta)

Partiiina azabaidal

Byri hainaar xydelmerilxebdi

1939 onoi maart harada, „Erdem“ sovxoozoi dergedexi partiiina exin organizaaciin otçootno-hungaltiin suglaan bolzo, olon zyilei praktiiçeska xemzeejabuulganuudiiji hanamzalhan baigaa.

Ene suglaan deere yge xelegşed xadaa partoorgiin xydelmerinyydte baihan dutuu dundanuudiiji erid sexeer eliryylen gargaza, byxii partiiina-politiiçeske xydelmeriiiji xaişan geze haizaruulxa tuxai ynete duradxalnuudiiji oruulhan jym.

Tiimehee, sovxoozoi partorganizaaciin bojevoi şadabariiiji byri deeşenь yrgexiin tula, tyryyşiin eelzeende, jamar xydelmeri jabuulxa tuxaida, şineer hungagdahan partoorg ba politotdeelde ton todo bolzo ygehen baigaa.

Partiiina exin organizaaca ba politotdeel xadaa tede duradxalnuudiiji, togtoolnuudiiji bejelyylze, partiiina ba partiiina bişe aktiivai dundaxi polit.-maassova xydelmeriiiji nelieed haizaruulhan baina.

Otçootno-hungaltiin suglaanai urdatee, dursagdagşa organizaaciin urgalta ton xangaltagyi baihan aad, xarin maart ba apreelь haranuud soo, paartiin çleende nege xyniiji ba paartiiin kandidaadta 4 xyniiji abhan baina. Zygeer eneeniiji xysed xangaltatai geze bolxogyi.

Manai bolьşeviig paartiiin zergede oroxoor dostoino nyxedyyd—staxaanovcuud, komsomoolьcuud aktivlistnuud tus sovxoozdo ton olon baina.

Paartiiin zaluu kandidaaduud—traktoriistnuud nyxed T. Maksiimov, Je. Maksiimov gegşed yder byriiingee xydelmeride maksimaalьna iniciatiiva gargaza, busad byxii xydelmerişedtee bolьşeviig zişee xaruulna.

Tus partiiina exin organizaaca bolbol kommuniistnuudai avangaardna roolь tuxai xelsehen ba kommuniistnuudai aktiivnaar xandaxiinь tulada, xelsegdexe asuudalnuudiiji suglaanaigaa bolxohoo xojor xonog urdatee sonosxodog baina. Iime xydelmeriiin rezylьtaadta, paartiiin kandidaaduud nyxed Maksiimov, Romaanov ba busad bolbol partiiina suglaandaa aktiivnaar xabaadadag ba suglaandaa jamar asuudalnuudiiji xelsexeer duradxaxa baihan tuxaigaa xeledeg bolhon baina.

BKP(b)-ein XVIII istoriiçeska sjeezdiin togtoomzo ba byxii aradai aguu jixe voozdь nyxer Staalinai doklaadiiji maassiin dunda oilguulxiin talaar, ton jixe xydelmeri jabuulna. Sovxoozoi xydelmerişed ba slyyzeşçenyyd bolbol paartiiin XVIII istoriiçeska sjeezdiin togtoomziiji xydelmeriiln ynder pokazaatelьnuudaar ugtaza, yiledberiiingee byteesiiji ton jixeer deeşelyylhen bainad.

Gebeş, manai xydelmeridexi dutuu dundanuudiiji xelengyi baiza bolxogyi. Polit.-agitacioonno xydelmeri xydelmerişedei ba slyyzeşçenyydei dunda jabuulagdabaş, malazalai feerme deere xydelmerilegşedei ba exenernyydei dunda hulaar jabuulagdana.

Bide, ene dutuugaa oiriin sagta zaisuulxiin tulada byxii xysee tabiza byri hainaar xydelmerilxebdi.

I. I. Mixailov.

„Erdem“ sovxoozoi politotdeelei naçaalьnig.

Komsomoolьsko zvenoo hainaar xydelmerilne

Zagarai. Acagadai somonoi, Moolotovoi neremzete kolxoozoi polevoi brigaadada komsomoolьsko zvenoo organizovaalagdahan baina. Ene komsomoolьsko zvenoo (zvenovoodiinь Pyncokoov) bolbol Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida yrgeneer xabaadalsaza, yder byxeneigee noormiiji ylyylen dyyrgene.

Komsomoolьcuud—nyxed Ceren-Dulma Samduujeva ba Cezeb Dabaajeva gegşed 1,3 gektaar xaxalxa noormotoi aad, yder byxende 1,6-1,7 gektaar xyrter xaxaldag ba nyxer Tybaanov xadaa 1,8-1,9 gektaar xyrter xaxalza, ydereigee noormiiji 145 proceent xyrter dyyrgene.

Zvenovood—komsomoolec nyxer Pyncokoov bolbol eeriingee zvenoogoi xydelmerişedei dunda agitacioonno xydelmeriiji organizoovannoor jabuulza, BKP(b)-ein XVIII sjeezd deere nyxer Staalinai xehen doklaadiiji ba sjeezdiin byxii materiaalьnuudiiji, komsomoolьcuudtaa jixe hainaar oilguulza ygene.

Batuujev

Komsomoolьsko aktiivai suglaan

(Manai sobkoorhoo)

Hajaxan Tynxenri aimagai, komsomoolьsko aktiivai suglaan bolbo. Tus suglaanda xamta 80 garan xynyyd suglaraa.

Aktiivai suglaan bolbol xyndete preziidiymde araduudai inag voozdь ba bagşa **Staalin** tyryyteigeer BKP(b)-ein CK-ei politbiyroogoi çleengyydiiji ba komsomooloi CK-ei sekretaarь nyxer Mixailoviiji nerjeme aplodismeentnyyd doro hungaba.

Tereenei hyyleer paartiiin aikoomoi sekretaarь nyxer Sergeejev bolbol BKP(b)-ein XVIII sjeezdiin itooguud tuxai doklaad xebe. Nyxer Sergeejev bolbol gynzegii udxatai doklaad soogoo paartiiin XVIII sjeezdiin togtoomzonuudai istoriiçeska udxaşanarai, tereeniiji xereg deerenь bejelyylxe tuxai konkreetne zorilgonuudiiji komsomoolьcuudai urda tabihan baina.

Nyxer Sergeejevei doklaadai hyyleer xamtadaa 10 şaxuu komsomoolьcuud yge xelee. Yge xelegşed xadaa sjeezdiin istoriiçeska togtoomzonuudiiji negen hanalaar haişaaxatai xamta, tereeniiji xereg deerenь bejelyylxiin tylee Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida aimag dotorxi byxii komsomoolьcuudiiji ba komsomool bişe zaluuşuudiiji ton yrgeneer xabaaduulza, azalai byxii halbarinuud deere rekoordno pokazaatelьnuudiiji tuilaxabdi geze xelebed.

Aktiiv bolbol nyxer Sergeejevei tygesxelei ygiin hyyleer, BKP(b)-ein XVIII sjeezdiin togtoomzonuudiiji ba Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei plaaniiji dyyrgelte bolgoxiin tylee byxii xysejee mobilizovaalxabdi gehen rezoliyyce abba.

B. Kermegeenov

Erxim hurgagşa

Soveed hurgagşanar bolbol hurguuliiin tylee byxii hanal sedьxelee xabaaduulagşad myn baina. Ene şuxala politiiçeske udxaşanartai xereg bolxo, soveed aradai bagaşuudiiji urguulxa, kommuniizmiiji baiguulagşadiiji beledxexe ba xymyyzyylxe—ene xyndete xeregiiji azalşad xadaa, hurgagşanarta naidana.

Vostooçno-Sibiirske tymer zamai, Ulaan-Yde gooroddoxi № 68 dunda hurguuliiin hurgagşa Innokeenti Vasiilьjeviç Badmaajev bolbol 31-xi zilee bagşalza jabana.

Mynee nyxer Badmaajev bolbol № 68 dunda hurguuliiin 5-xi klaassuudta orod xeleer ba geograafiaar zaadag. Ede zaadag predmeedyydeerenь otliiçno huragşad olon ba Badmaajev xadaa, geegdengi jabahan huragşadtaigaa sag yrgelze samostojaatelьna zaniaati jabuulza, negeş huragşajaa „muu“ gehen segneltegyigeer gargaxiiji xysedeg baina. Badmaajev bolbol tus hurguuliiin huragşanarai ba hurgagşanarai dunda jixe xyndetei ba eeriingee xydelmeride jixe duratai. Hurguuliiingaa byxii obşçeestvenne xydelmeride jixe aktiivnaar xabaadalsadag.

NyxerBadmaajev xadaa eeree klaassai gryppovood. Badmaajevei daaza abhan klaassai huragşanar yspevaajemostiaaraa hainuud ba disciplinirovenne baina.

Badmaajev bolbol huralsalai zilei hyylde „eeriingee xariuusalgada daaza abhan klaassaingaa huragşadiiji xojordoxi zilde nege klaasstanь yleexegyib“ gehen ujalgataigaar Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida orolsohon baina.

O. Gom.

ZURAG DEERE; Xonxoloin MTS-ei traaktorna otriaaduudai brigadiirnuud, nyxed Brillioov ba Laidaapov (zyyn garhaa) soc. doogovor batalza bainad. Xazuudanь MTS-iin direektoriiji politiiçeske talaar orologşo nyxer Jerofeejev baina.

A. Çernoovoi foto.

Pooli deerexi xudaldaaji zişeete hainaar tabixa

Hainaar organizovaalaa

Noovo-Selengiinske. (Telefoonoor abtaba). Zargalantiin selьpoo (tyryylegşenь nyx. Budaajev) ba selьmaag (prodaveecenь nyx. Bambaarov) xojor, xabarai tarilgada jabahan kolxoozniguudiiji ed tovaaraar xangaxiin tylee 3 xonood le razvoznoi xudaldaaji pooliiin brigaadanuud deere gargana. Razvoznoi xudaldaanai tyryyşiin yderte ojohon xubsahan ba bişe eldeb yrgen xereglelei tovaarnuud 2000 garan tyxerigei zyilnyydiiji xudaldahan baina.

C. Dondukoov.

Jaruunada xudaldaanai xydelmeri muu

Xabarai tarilgiin yjede kolxoozniguudiiji ed tovaaraar dyyren xangaxa jabadal xadaa torgoovo organizaacanuudai ton gol ba şuxala zorilgo bolno. Gebeşji, Jaruuniin aimagta tarilgiin yjede jabuulagdaxa xydelmeri aixabtar muugaar organizovaalagdahan baina. Uşar jyyb gexede, pooliiin xydelmerişedte mynee xyrter negeş meetr byd, tereenhee gadna, kylьtyyrne tovaarşji garganagyi.

Raipotreebsojuuz (tyryylegşenь Banzaroon) xadaa tarilgada zoriuulagdahan ed tovaar ba ojohon xubsahanuudiiji aimagai ceentr deerexi raimaagta gargaza, pain mynge sugluulxiin tylee slyyzeşçenerte xudaldana. Ene baidalanь BKP(b)-ein aikoom ba aimagai gyisedxexe komiteedyydte eli medegdeze baihan bolboşji, bolomzotoi xemzeejabuulga xegdenegyi.

B. Zaapov.

Ş. Nimbuujev

XABAR XEERE

Uniaar huniaan xylьbernel,
Uuzam daidiim senxiilgen,
Orjol harьdag xyxernel,
Sahan malgai jalbailgan.
Selengem zenxiin melmernel,
Paraxooduudii ylgiiden.
Taladam zerligeen zirgennel,
Traaktornuudii yndiilgen.
Bulzamuurnuud degdenel,
Xursa gojoor şaxanaldan.
Urgiixanuud xydelnel,
Xabar tuxai şibenelden.
Tyrgen goroon xarjalnal,
Tungalag uhaa bulgiluulan.
Hogooborьnuud halgannal,
Hebşeexende elьbyylen.
Tarilgiin nyxedei duunuudiinь
Taatai haixan duuldanal.
Selmeg teniyyn seeziijiim
Şine bajaraar dyyrgenel.

Goorьkodo zoriuulagdahan paamiatniguudai projeektnyydei viistavke

Apreeliiin 25-da, A. M. Goorьkiiin neremzete, Moskvaadaxi myzei soo, aguujixe pisaatelьda zoriuulagdahan projeektnyyd-paamiatniguudai viistavke neegdebe.

Monymentaalьna paamiatniguudai projeektnyyd viistavke deere xaruulagdaa, tedener bolbol BKP(b)-ein CK-gei ba SSSR-ei Sovnarkoomoi togtooloi johoor, Moskvaada, Leningraadta, Goorьkodo ba busad gooroduudta baiguulagdaxa johotoi, tende aguujixe pisaateliin literatuurna ba obşçeestvenne-politiiçeske deejatelьnostiiinь ba azabaidalainь nelieed yjenyyd yngerhen baina.

Viistavke deere 26 projeektnyyd xaruulagdaba.

BXAV-de KANDIDAAD

Petropaavlovka. (Manai sobkoorrhoo), Zediin aimagai, Yşeetein somonoi „III-dugaar Internacionaal“ kolxoozoi xoninoi tovaarna feermiin erxilegşe nyx. Ajuuşeejev B. A. bolbol Byxesojuuzna xydee azaxiin viistavkede kandidaad bolgon debzyylegdee. Nyx. Ajuuşeejev xadaa 1935 onhoo xoişo feermiin erxilegşeer xydelmerilne. Anxan 580 tolgoi xoni ba jamaaduudiiji eeringee xariuusalgada tuşaaza abhan aad, ene 5 zilei torşo soo 1900 garan tolgoi gexe gy, ali 4 daxin olon bolgohon baina.

Myn, xonidoigoo yylteriiji haizaruulxa talaar baga bişe xydelmeri xebe. Mynee, olonxi xonidonь metiis ba merinoos yyltertei bolhon baina.

Hyylei xojor zil soo (1937-38 onuudta), dunda zişeegeer abxada, 100 tolgoi exe xonidhoo 122 tolgoi xurigadiiji abhan baina. Malai xorolto oroidoo bolcogyi.

Gadna, nooho abalgiin talaar xelee haa, myn le hain. Hyylei xojor zilei torşo soo, merinoos xonin byrihee 7,6 kilograamm, metiis xoninhoo—3,260 kg, nutugai yylterei xonidhoo—1,3 kilograamm nooho xai şalza abhan baina.

Ajuuşeejev bolbol kolxoozdo orohonhoo xoişo kolxoozoigoo pravleeniiin zyg hee 8 daxin preemi (1 yxer, 2 xoni ba bişenyydiiji) abhan baina.

Urdanь ygeitei şadaltai, sag yrgelze tuliza, jadarza, xaşalan zoblonguudiiji yzeze jabahan, Budazab Ajuuşeejeviçiin azabaidalanь mynee erid xubilaa. Budazab xadaa kylьtyyrne, zaziitoçna baidalda orozo, tyryy soloto xynyydei zergede toologdono.

C. Zimbeejev.

Izdaatelьska xeregdexi vrediitelьstviin xoişolonguudiiji likvidiirovelxe

...byxeniinь tusxai broşuura bolgon gargagdaza baigaa.

Literatuuriin orşuulgada ba redaktiirovanidaxi vrediitelьstvo bolbol, negen talahaa, byrzyaazna-nacionaliis „idei“ şurguulxa zamaar, nygee talahaa, aradta oilgogdoxogyi lamiin—tybedei ba iskyysstvenne-hanaanhaa abhan teerminyydeer literatuuriiji buzarlaxa zamaar jabuulagdadag hen. Zarim fraazanuud ba medyylelnyydiiji kontrrevoliycioonno udxatai bolgon xazagairuuldag baigaa.

Iigeze, 1938 onoi exin bolтor, buriaad xelen deere xeblen gargagdahan, Burgosizdaadai byxii kniizne produukcanь barandaa şaxuu xereglexiin argagyi boloo.

Egeel iimehee, byrzyaazna-nacionaliis xytelberiiiji butasoxihonoi ba kniige xeblen gargadag oorganuudiiji daisadhaa seberlehenei hyyleer, buriaad-mongol xelen deere literatuura baiguulxiin tuxai asuudal xezeeneixiheeş ylyy xursaar tabigdahan baina.

Socialiis baiguulaltiin aliş uçaastogdaxidal adli, myn literatuuriin orşuulgiin, redaktiirovaniiin ba xeblen gargalgiin xeregte kaadrnuud xamagiiji şiidxexe baina. Iimehee, tyryyşiin eelzeenei zorilgo xadaa, manai paartiiin xeregte preedanne, şalgagdamal xynyydiiji şileze, xydelmeriiin ene xariuusalgata uçaastog deere tabixa jabadalda baigaa. Paartiiin Oblastnoi Komiteed bolbol xede xeden nyxediiji Burgosizdaadai orşuulgaşad ba redaaktornuud bolgon debzyylhen ba batalhan baina, myn tereenhee gadna, ştaatna bişe orşuulgaşad ba redaaktornuud batalagdahan baixa jym. Saaşadaa, Burgosizdaadai 1939 onoi izdaatelьska plaaniiji batalxadaa, marksiizm-leniniizmiin klaassiguudai tyryydyydiiji orşuulxa ba xeblen gargaxa jabadalda glaavna anxaral tabigdahan ba myn hurguulinuudta huralsaxa literatuura xeblen gargaxa plaan batalagdahan baina. Burgiizei plaanai johoor, 1939 on soo 30 neretei politiiçeske literatuura buriaad xelen deere xeblegden garxa johotoi ba tereenhee 23-нь—Maarksai, Leeninei ba Staalinai tyryydyyd bolxo baina. Ene literatuurahaa 1939 onoi 3,5 hara soo 8-niinь xeblegden garaa, tedeen soonь, nyxer Staalinai tyryyd: „Konstituuciin projeekt tuxai“, „XTUA-iin akadeemiiin huragşadai tabilga deere xelehen yge“, „Roi Govaardtai beseede“ ba V. I. Leeninei tryydyyd: „Bolьşeviigyyd zasagiiji abxa johotoi“, „Kooperaaca tuxai“, mynee xadaa nyxer Staalinai „Leniniizmiin asuudalnuud“ geze kniige ba V. I. Leeninei—„Aguujixe yydxel“ orşuulagdaad, redaktiirovalagdaza baina; nyxer Staalinai—„Leenin tuxai,“ V. I. Leeninei—„RSDRP-iin II sjeezd tuxai rasskaaz“, „Maarks ba Marksiizm tuxai“, Maarksai—„Kommuniis manifeest“; BKP(b)-ein XVIII sjeezd deere xehen nyxed Staalinai, Zdaanovai, Moolotovoi, Manyiiьskiin doklaaduud orşuulagdaad, xeblelde belen bolood baina.

„BKP(b)-ein Istooriiin Xuriaangii Kyyrs“ orşuulagdaad, xeblelde belen bolood baina. Ene gaixamşagta tryydiiji orşuulgaşad, nyxed Damdiinov, Abidiin, Galsaanov, Ciibikov ba Belьgaajev gegşed ton oroldostoi şangaar xydelmerilehen ba bodoto entyziaazm gargahan baina, tiin eneeneigee rezylьtaadta, ede nyxed bolbol tedenerte daalgagdahan xariuusalgata ba xyndete xydelmeriiji bogonişog bolzor soo amzaltatai byteehen baina. BKP(b)-ein Istooriiin Xuriaangii Kyyrsiin“ buriaad xelen deere xeblegden garalga xadaa buriaad-mongoloi kommuniistnuud, komsomoolьcuud ba partiiina bişe intelligeenceer, BKP(b)-ein istoori yzelgiiji jixeer uragşanь dabşuulxanь labtai baina.

Mynee, orşuulgaşad ba redaaktornuud bolbol V. I. Leeninei „Aradai dryzьjaanar gedeg jyyn be, tedener sociaal-demokraadiiji esergyysen xaişan geed baildanab?“, „Jyy xexeb?“, „Gyren ba revoliyyce“ g. m. busad tryydyydiiji orşuulza ba redaktiirovalza baina.

1938 onoi exinhee xoişo, xamta deeree 33 ondoo neretei politiiçeske literatuura xeblegdeze garaa, gadna, busad orşuulgiin literatuura, ziseelxede, hurguuliiin yçeebnigyyd, xele ba literatuuriin instityydei tryydyyd, buriaadai pisaatelьnuudai originaalьna literatuuranuud xeblegdehen ba xeblegdeze baina.

Buriaad xelen deere literatuura xeblen gargalgiin talaar, hyylei 2 zil soo baga bişe xydelmeri xegdehen baibaşji haa, gargagdahan literatuura bolbol Buriaad-Mongoloi azalşadai urgaza baigaa eriltiiji xysed xanganagyi.

Mynee gansal manai aktiiv bişe, myn baha riadovoi xydelmerişed ba kolxozniguud bolbol alibyxii talaaraa bolbosorozo, ilangajaa politiiçeske znaanida ermelzedeg bolhon baina. Xerbee urdanь literatuurada erilte xadaa raioonuudta zoriuulagdan, BKP(b)-ein raikoomhoo orodog baigaa haa, mynee ede literatuurada erilte ba zakaazuud bolbol xydelmerişed, kolxoozniguud ba intelligeencehee eehedheenь sexe orodog bolhon baina. Partiiina-politiiçeske literatuurada, ilangajaa buriaad xelen deere, aradzonoi ene urgahan eriltiiji xangaxa—manai xoişoluulşagyi zorilgo myn. Manai bygede orşuulagşad ba redaaktornuud, Byrgosizdaadai ba Xele ba Literatuuriin Instityydei kollektiivyydei, myn tereşelen BKP(b)-ein Oblastnoi Komiteedei propagaandiin ba agitaaciin otdeelei xydelmerilegşed bolbol izdaatelьstviin plaanaar tyleblegdehen literatuuriin orşuulga ba redaktiirovaniiiji tyrgen dyyrgexe ba ene literatuuriin ynder şanartai orşuulgiiji xangaxiin tulada serьjoozno xydelmerilxe johotoi. Ene xadaa maaksimym operatiivnostiiiji ba byxii oroldosoi gargaxa, eehediingee teoretiçeske ba jyrenxii erdemei beledxeliiji deeşelyylxiin tula serьjoozno xydelmerilxe jabadal bolno.

Buriaad-Mongol literatuura baiguulxa, marksiizm-leniniizmiin klaassiguudiiji, tereşelen klassiiçeska ba soveed literatuuriiji orşuulxa xeregdexi zorilgonuudiiji bejelyylge bolbol izdaatelьska xydelmerilegşedei ba pisaatelьnuudai şine kaadrnuudiiji debzyylxe ba xymyyzyylen urguulxa jabadalgyigeer bolşogyi baina. Şadabaritai ba zaluu kommuniistnuud, komsomoolьcuudiiji orşuulgiin ba redaaktorska xydelmerinyydte zorimgoigoor xanduulxa ba tedeneriiji ene imagta şuxala xeregte hurgaxa xeregtei. Ene zorilgoor, BK(b)-ein OK ba Burgosizdaad bolbol politiiçeske literatuuriin orşuulgaşadiiji dunda ba xysed bişe dunda hurguulinuudiiji dyyrgehen zaluuşuudhaa beledxexiin tula bogoni bolzoroi kyyrsnyydiiji organizovaalxaar xaraalhan baina.

Literatuuriin ba, ilangajaa buriaad-mongol literatuuriin xeblegden garalgiiji Narkommestproomoi tipograafi xadaa eeriingee muu xydelmerieer xododoo haatuuldag baigaa. Myneeş xadaa xeblelde belen bolood baigaa olon kniigenyyd gansal tipograafiiin zyghee naboor ba xebleigeer xangaagyi deereheenь, gargagdangyi xebteze baina. Tipograafiiin xytelberilegşed xadaa tende baigaa byxii zuram emxigyi jabadalnuudtaa tuilai amagalan sedьxeleer xandaza baina. Edener xadaa eehediingee muu xydelmerieer politiiçeske ba busad literatuuriin xeblegden garalgiiji tahalduulza baihanaa, manai kaadrnuudiiji marksiis—leeninske xymyyzyylxe gehen ene ugaa şuxala xeregiiji, buriaad mongol aradai kylьtyyrne urgaltiiji toormozlozo baihanaa oilgoxiiji xysenegyi.

Paartiiin Centraalьna Komiteedei ba soveed praviitelьstviin“ şiidxeberieer, buriaad-mongol xele bişeg bolbol oiriin saghaa orod alfaavid deere oruulagdaxanь. Ene xadaa buriaad-mongol aradta ba manai partiiina aktiivta marksiis-leeninske revoliycioonno hurgaaliiji, nauuka, iskyysstvo ba literatuuriin znaaninuudiiji yşee gynzegiigeer şudalxa jabadaldanь tuhalaxa baina. Ene şuxaliin şuxala xemzeejabuulgiiji azabaidaldanь gyisedxelgede ene geheer, serьjoozno beledxexenь izdaatelьska, poligrafiiçeska xydelmerilegşedei, manai orşuulgaşad ba redaaktornuudai zorilgo bolno.

Bolьşeviig paartiaar ba tereenei leeninske-staalinska CK-aar xytelegdegşe buriaad-mongol bolbol aradai daisadai, faşiizmiin trockiis-buxaarinska ba byrzyaazna-nacionaliis şpioonuudai xoroto mogoin buzar uurxaiji yi butasoxihon baina. Xeblelei xydelmerilegşedei şine kaadrnuud bolbol oblastnoi partiiina organizaacatai sug xamta, ideologiiçeska froont deerexi vrediitelьstviin xoişolonguudiiji likvidaacalgaar baga bişe xydelmeri xeed baina. Gebeşji buriaad-mongol literatuuriiji manai aguujixe staalinska epooxodo dostoinoor baiguulxiin tulada, izdaatelьska xydelmerilegşed ba partorganizaacanuud byri hainaar xydelmerilxe uşartai. Eneenei tula byxii şuxala ysloovinuud bii, ede ysloovinuud xadaa BKP(b)-ein CK ba Soveed praviitelьstviin yderbyriin anxaralaar baiguulagdana.

Xariuusalgata redaaktor **R. BIMBAAJEV**

Адрес редакции: г. Улан-Удэ. Центросоюзная 19. Телефон редакции: Редактора 3-44. Отв. секретаря — 3-23, сельхоз. отдел — 7-55, Промотдел — 5—07.